І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 165. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го СЕРПНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 28, 1958 No. 165. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ ДОРУЧАЄ ЗБІЛЬШИТИ ПІДТРИМКУ ДЛЯ ГОСПОДАРСЬКОГО РОЗВИТКУ СВІТУ

Вашингтон. — У відповідь на листа секретаря скарбу Роберта Б. Андерсона з певними суґестіями і пропозиціями в справі поширення господарської торгівлі і господарського розвитку світу през. Айзенгавер доручив Андерсонові здійснити низку економічних заходів у цьому напрямку. У своєму листі до Андерсона, опублікованому у вівторок, дня 26 серпня, през. Айзенгавер висловився за збільшення долярових внесків і вкладів ЗДА до Міжнародного Банку Відбудови та Розвитку і до Міжнародного Монетарного Фонду — двох установ, метою діяльности яких є уділювання довгоречинцевих позичок для потребуючих країн у світі. Згідно з дорученням Айзенгавера секретар скарбу мав би почати також вже найближчим часом переговори із заінтересованими державами в справі створення нової міжнародної позичкової аґенції, яка мала б називатися Асоціяцією для справ міжнародного розвитку і завданням якої мало б бути з одного боку збирання фондів на уділювання позичок і з другого боку збільшення і поширення економічної підтримки для господарського розвитку окремих країн. Ні в листі Андерсона ні в листі Айзенгавера не подані ніякі цифри, але в господарських колах думають, що внески до вищезгаданих двох існуючих уже міжнародних банкових установ мали б бути збільшені на 50 процентів і так же само мала б бути збільшена висота уділюваних позичок. Це збільшення визначало б для ЗДА вплату додаткових 1.370.000.000 долярів до монетарного фонду. Пропорційно були б збільшені теж внески 59 інших держав, членів згаданих міжнародних банкових інституцій. Справа створення Асоціяції для справ міжнародного розвитку є покищо темою переговорів між заінтересованими державами, багато з яких поставилося прихильно до цієї ідеї і готові підтримати її заснування і діяльність своїми грошовими внесками. З ініціятивою створення такої міжнародної установи виступив уперше у Конґресі ЗДА сен. А. С. Майк Монроні, демократ з Оклагоми і на його пропозицію Сенат прийняв потому відповідну резолюцію із дорученням для уряду простудіювати цю справу й опрацювати відповідний плян її здійснення. Плян створення цієї асоціяції буде обговорений конкретніше в жовтні ц. р. під час конференції Світового Банку і Монетарного Фонду, яка відбудеться в Ню Делі в Індії.

Конґрес ухвалив федеральні видатки в сумі $83 більйонів

Вашингтон. — Виконний директор Податкової Фундації Герберт Дж. Міллер обрахував, що 85-ий Конґрес на своїй кінцевій цьогорічній сесії ухвалив федеральні видатки в сумі 83-ох більйонів долярів. Він заявив, що такі великі видатки в одному році під час миру є „зловісним" знаком для економіки країни. (Податкова фундація — це неприбуткова організація, яка спеціялізується в фінансових операціях уряду). Міллер обрахував такі федеральні видатки, затверджені Конґресом. 1. 74 більйони долярів на звичайний бюджет в фінансовому році, який почався 1-го липня 1958. 2. 9 більйонів долярів на різні федеральні видатки з бюджетових фондів, ухвалених в попередніх роках, але незужитих. Міллер передбачає, що федеральні бюджети в найближчих мирних роках мусять виносити принаймні по 80 більйонів долярів. Збільшені федеральні видатки в цьому фінансовому році матимуть інфляційний вплив на валюту вже при кінці цього року.

Президент підписав закони про пенсії для кол. президентів і про контролю фондів

Вашингтон.— Президент Айзенгавер підписав 25-го серпня закон про збільшення пенсій для колишніх президентів і вдів по президентах та закон про контролю Конґресу над урядовими видатками. Новий закон признає колишнім президентам Гербертові Гуверові, та Гаррі С. Трумановi і всім майбутнім колишнім президентам пенсії в сумі 25,000 долярів річно, а крім того колишні президенти мають свої бюра на державний кошт, безплатне пересилання поштових посилок та бюровий персонал, який зможе коштувати до 50,- $50,000 річно. Вдови по кол. президентах пані Франклин Ф. Рузвелт і пані Вудро Вилсон і всі майбутні вдови по президентах дістануть пенсії в сумі 10,000 долярів. Ще не є відомо, чи Гувер і Труман користатимуть із цього закону. Закон про контролю фондів дає Конґресові право визначати не тільки висоту федерального бюджету, але також і висоту тих всіх фондів, які уряд видає в фінансовому році, користаючи з фондів, що залишилися з попередніх років.

В АМЕРИЦІ

● **Дві жінки з Прері ді Шієн,** Висконсін, були свідками загибелі своїх чоловіків, 31-річного Гаролда Доббі і 32-річного Едварда Бока. Молоді люди потонули в ріці Міссіссіпі на віддалі 200 стіп від своїх жінок, коли човен, яким вони плили, перевернувся.

● **У Національному Парку Банф** в провінції Алберта відбулася урочиста церемонія надання одній з гір імени Д. Д. Айзенгавера. Президент в окремому зверненні підкреслив вклад Канади у перемогу в другій світовій війні.

● **З столиці Нюйоркського стейту Олбані** повідомляють, що протягом липня в автомобільних катастрофах згинуло в цьому стейті 185 осіб, — на 10 відсотків менше як у липні 1957 р. Але від січня до кінця липня ц. р. згинуло тут 1,156 осіб, — на 2 відсотки більше (185 осіб), як за той самий час минулого року.

● **Науковець Ілляйнойського** університету пригадує, що домашні мухи — поширювачі всяких недуг, і тому треба їх винищувати, головним чином тепер, коли їх буває найбільше.

● **Шериф містечка Джілмеру,** Тексас, знайшов в одного мехіканця цілий арсенал зброї, призначеної для кубинських повстанців: 30 машинових пістолів, кількадесят автоматичних крісів та ін. Мехіканця заарештовано.

● **Про зменшення небезпеки війни на** Середньому Сході свідчить те, що забезпеченеві аґенції обнизили до нормального рівня оплату за асекурацію товарів, довожуваних із Ливану, Сирії, Йорданії та Іраку. Ця оплата після 20-го травня була підвищена від 3.75 цента за товар вартости 100 долярів — до 25 центів.

● **Американський промисловець Сайрус С. Ітон** із Клівлєнду, Огайо, 24-го серпня вилетів із Ню Йорку до Москви тим самим літаком, що й совєтський міністер закордонних справ Андрей А. Громико. Мільйонер Ітон, прихильник СССР, відсилає свою расову худобу на показ до Москви.

Фобус вносить законопроєкт про закриття шкіл

Литтл Рок, Аркенсо. — На стейтовій леґіслятурі губернатор Орвел Е. Фобус вніс законопроєкти, які, ставши законами, дали б можливість губернаторові не допустити до об'єднання шкіл в стейті. Між законопроєктами є проєкт про закриття тієї школи, яка стала б інтеґрована згідно з наказом судової влади. Обидві палати леґіслятури почали наради над цими законопроєктами. Ця сесія леґіслятури є надзвичайною, і тому для ухвалення проєктів треба більшости двох третіх голосів в кожній палаті. Стейтовий генеральний прокуратор Брус Беннетт заявив, що подібні закони про закриття шкіл на випадок допущення до них негритянських учнів мають вже деякі інші південні стейти. Одночасно Шкільна Рада в Литтл Року відкинула прохання одного кольорового учня, який ходів вписатися до іншої середньої школи з білими учнями. Та сама Шкільна Рада відкинула просьбу двох негритянських учнів, що бажали вписатися до Центральної Середньої Школи в Литтл Року. Генеральний прокуратор Беннетт заявив, що він вніс також законопроєкти проти Крайового Товариства для Поступу Кольорових Народів, щоб обмежити його діяльність, бо воно є „причиною всього клопоту". Губернатор Фобус заявив у своїй промові, що „об'єднання шкіл ніколи не зможе статися шляхом Конституції". Губ. Фобус сказав: „Очі народу звернені на нас. Надії, молитви мільйонів наших співгромадян із сусідніх стейтів є з нами в наших змаганнях".

Айзенгавер підтримує кандидатуру Новленда

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вислав листа до провідника республіканської меншости в Сенаті сенатора Вільяма Ф. Новленда, в якому заявив, що Новленд незабаром вестиме виборчу кампанію, яка „базується на цій самій філософічній основі, що й його власна" (це значить Айзенгавера). Президент написав, що він певний в тому, що мешканці Каліфорнії добре знають про кваліфікації сенатора Новленда, його характер і його відданість обов'язкам, і тому старатимуться „використати його на становищі губернатора" свого стейту. Цей лист Президента є першим його кроком до виборчої кампанії в цьогорічних виборах. В політичних колах звертають увагу на те, що Президент гратиме більшу ролю в цьогорічних виборах. Але непартійні політичні спостерігачі передбачають, що впливи демократів збільшуються в Каліфорнії, і що демократичний кандидат на губернатора стейтовий генеральний прокуратор Едмунд Дж. Бровн може перемогти Новленда.

Ген. М. Капустянський на відвідинах в Канаді

Торонто, Канада. — Минулої суботи, 23-го серпня, прилетів сюди літаком з Парижа, після короткої зупинки в Ню Йорку, відомий український і політичний діяч, генерал-хорунжий Микола Капустянський, запрошений Українською Стрілецькою Громадою до участи у її 24ому з'їзді, що ним вона відзначає своє 30-річчя. Ген. Капустянський візьме також участь у з'їздах Українського Національного Об'єднання і Організації Українок Канади в днях 30 і 31-го серпня та 1го вересня. На місцевому летовищі вітало ген. Капустянського біля сто осіб, головно з-поміж колишніх військовиків. Між ними був президент УНО п.М. Плав'юк, голова УСГ п. І. Носик, голова МУН п. М. Орихівський із секретаркою Наталкою Бундза та інші. Крім згаданих, Генерала вітали: голова Відділу УСГ п. С. Теребув. п-ні Проців та п-ні Загребельська від імені ОУК. полковник С. Миколин з Гемилтону. п. М. Шарик з Ст. Кетеринс сотник Темник, д-р Ю. Дякунчак, інж. В. Трачук, С. Паладійчук, інж. Д. Трояи та інші. Після привітання валка авт від'їхала до міста, де з черги гурт людей відбув з Гостем розмову при перекусці.

● **Організація Американських Ветеранів** на річній конвенції в Ст. Луїсі відзначила президента Айзенгавера „Нагородою миру" за те, що він „мав відвагу вислати американські війська до Ливану і тим врятував

Хрущов повчав Стівенсона про демократію

Ню Йорк. — Колишній двократний кандидат Демократичної партії на президента ЗДА, Адлей Стівенсон почав друкувати в „Ню Йорк Таймсі" серію своїх статтей з підсумками своєї кількатижневої подорожі по Совєтах. У своїй першій статті, що появилася в числі „НЙСаймс-у" з 27 ц. м., Стівенсон переповідає свою дво і півгодинну розмову з Хрущовим зараз на другий день, як Хрущов вернувся з чотириденної подорожі до Пейпінґу. Хрущов весь час атакував Америку за її „аґресію" проти Ливану і Йорданії та намагався переконати Стівенсона, що З'єдинені Держави повинні „слухатись публічної опінії" та не втручатись у середньо-східні справи. „Мені трудно було вірити своїм вухам — пише Стівенсон: прем'єр совєтської диктаторської системи, який не толерує ніякого критицизму повчає мене про демократію і суверенність публічної опінії!" Зате Хрущов обурювався, коли Стівенсон докоряв йому за втручання у справи Мадярщини, інших сателітних країн та Югославії. Хрущов заявив, що він „сумнівається, чи товариш Тіто і товариш Кадар уповноважили Стівенсона виступати в їхній обороні".

В арабських країнах нараджуються над замиренням

Бейрут. — Існують познаки, що в окремих арабських країнах прийде до консолідації відносин і що Об'єднана Арабська Республіка припинить — бодай тимчасово — свої експансивні заходи на терені ближчих і дальших арабських сусідів. У Ливані окремо нараджується уряд під проводом президента Шамуна, окремо відбули наради 32 опозиційні діячі. Одні і другі очікують приїзду генерального секретаря Гаммершилда, який має запропонувати такі конкретні заходи, які вможливлять відкликання американського війська з Ливану. Між членами опозиції та прихильниками режиму Шамуна нема вже давньої ворожости. Внаслідок цієї зміни атмосфери скасовано пресову цензуру, яку заведено було в Ливані 10 травня ц. р. Згідно з заявою генерального секретаря Арабської Ліґи Абделя Халік Гассуня, що приїхав був на надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї ОН до Ню Йорку, а арабські країни, покликуючись на прийняту в минулому тижні резолюцію Об'єднаних Націй думають реалізувати ідею Арабського Банку для розвитку. Гаммершилд пропонував був ще 8 серпня ц. р. створити Арабську реґіональну установу для справ розвитку, а президент Айзенгавер деклярував у своїй промові на Генеральній Асамблеї поміч Америки для такої реґіональної установи, якщо її створять самі араби, які теж мають відповідати за неї. Згаданий арабський діяч заявив, що Арабський Банк для розвитку матиме 56,000,000 дол. основного капіталу. Сподіваються, що сама Америка дала б такому банкові 100 мільйонів долярів. Об'єднана Арабська Республіка і Йорданія припинили взаємні лайки. Зате тайна радіостація, мабуть на території Сирії, продовжує нацькувальну кампанію проти Йорданії. Сподіваються, що Гаммершилд зліквідує ці вибрики нетолеранції.

В СССР призначено нового міністра для закордонної торгівлі

Москва. — Офіційно повідомлено про призначення нового міністра для справ закордонної торгівлі. Став ним Ніколай Патолічев, один із прибічників Хрущова, коли той переводив криваву чистку в Україні. Патолічев приходить на місце Івана Г. Кабанова, що займав те становище від 1953 року та який тепер дістав якесь інше, ближче не означене призначення. Ніколай Патолічев був в останньому часі першим заступником міністра закордонних справ. Закордонні обсерватори в Москві вважають, що призначення Патолічева на місце Кабанова є послабленням позиції Анастаса Мікояна, віце-прем'єра уряду СССР, який спеціяльно займається справами закордонної торгівлі Совєтів.

Д-Р ОЛ. САС-ЯВОРСЬКИЙ ОЧОЛЮЄ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО СТУД. ФОНДУ

Ню Йорк. — Д-р Олександер Сас-Яворський, відомий переможець - чемпіон на телевізійній програмі: „Запити вартости 64,000 долярів" в ділянці американської історії, погодився очолити цьогорічну збіркову кампанію Українського Студентського Фонду, що вестиметься впродовж вересня — інформує п. Йосиф Лисогір, голова Фонду. Український Студентський Фонд був заснований 1954-го року стараннями Стипендійного Відділу Управи СУСТА (Союзу Українських Студентських Товариств Америки) та з метою збирати фонди на уділювання стипендій для спосібних, але незаможних студентів. Першим головою Фонду був проф. Роман Смаль-Стоцький. Тепер до Управи Фонду належать, крім голови П. Лисогора, п. Вол. Петришин, д-р Вол. Калина та п. Марта Доберчак. а до Ради Опікунів, крім згаданих, входять пп.: Д. Галичин, А. Батюк, А. Драган, адв. Ст. Ярема, проф. К. Кисілевський, В. Пуйда, проф. Ів. Решетар, проф. Юрій Шерех, проф. Р. Смаль - Стоцький, Ст. Спринський, проф. Вол. Тимошенко, проф. М. Ветухів. проф. Ів. Задорожний та проф. М. Зайцев. Досі Фонд зібрав і виплатив стипендій на суму 6,223 доляри. Д-р Сас - Яворський, перебираючи провід у цьогорічній кампанії Фонду, має в пляні докласти всіх зусиль, щоб благородні цілі цього Фонду спопуляризувати не тільки серед українців, але й серед американців, вважаючи вишкіл кваліфікованих знавців проблем Центральної і Східньої Европи за одну з головних передумов перемоги у теперішніх оборонних зусиллях вільного світу проти постійної комуно - московської загрози. Він з власної практики міг переконатись, який великий вплив має в Америці знання і тому вважає, що американсько - українська спільнота виявить максимальну жертвенність саме на допомогу студентам у здобуванні того знання. Пожертви на Фонд можна висилати до д-ра Ол Саса-Яворського на адресу Українського Фонду, 302 Вест 13-та стріта, Ню Йорк 14. Н. Й.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ФОНД ПОЧИНАЄ КАМПАНІЮ

Управа Українського Студентського Фонду в товаристві д-ра Олександра Саса-Яворського, який погодився очолити кампанію Фонду в цьому році. Кампанія вестиметься впродовж вересня. На фото (від ліва): віце-президент Фонду проф. Вол. Петришин, д-р Олександер Сас-Яворський, секретарка Фонду Марта Доберчак і голова Фонду п. Йосип Лисогір, що є заступником головного предсідника Українського Народного Союзу та одним з віце-президентів і референтом молоді УККомітету.

СЕНЕҐАЛЬСЬКІ МУРИНИ ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТИ

ДЕМОНСТРУВАЛИ ПРОТИ ДЕ ҐОЛЯ, ЗАГЛУШУЮЧИ ЙОГО ПРОМОВУ

Дакар. — Французький прем'єр де Ґоль, який у своїй подорожі по африканських колоніях стрічав до цього часу дуже прихильне прийняття, стрінувся в столиці Французької Західньої Африки Дакарі з бурхливою демонстрацією автохтонних сенеґальських муринів, які окликами, транспарентами і прапорцями маніфестували своє бажання дістати державну самостійність. Партія Африканської обнови змобілізувала маси і роздала прапорці та летючки з програмою у трьох точках: негайна самостійність, федеративна африканська держава й різнодержавна конфедерація з Францією. Правда, демонстрація мала мирний характер і поліція не мала причини до інтервенції, але крик, що його зняли автохтонні мурини, був такий голосний, що не було чути промови де Ґоля, дарма що передавано її через голосники. За тією демонстрацією стояла, мабуть, комуністична партія, бо переважали червоні прапори й прапорці з чорною африканською зіркою. Червоний прапор є теж символом комунофільської Партії африканської незалежности. Французький прем'єр запевняв, що нема потреби домагатися криком незалежности, бо сенеґальці можуть мати її, якщо будуть голосувати за неї в плебісциті 28 вересня ц. р. Він повторив те саме, що вже говорив у попередніх виступах в Африці, що у новий проєкт французької конституції вписано право колоніяльних країн осягнути самостійність, якщо вони цю свою волю висловлять законодатним шляхом і всенародним плебісцитом. Якщо у вересневому плебісциті люди голосуватимуть „ні", відкидаючи запропоновану нову конституцію Франції, то вони дістануть негайну самостійність, але з утратою дальшої підтримки збоку Франції. Уряд дуючий голова автономного сенеґальського сойму перепрошував за „неввічливий" характер поведення сенеґальських мас під час переїзду де Ґоля з летовища до державного будинку в Дакарі, та впевняв, що керуючі політичні партії не мали інтенції спровокувати таку демонстрацію. Генерал де Ґоль висловив надію, що все ж, без уваги на „непорозуміння", сенеґальці голосуватимуть за нову конституцію. Проте ця демонстрація кинула тінь на його подорож по Африці. Сенеґальська область величиною 80,600 кв. миль з двомільйонним населенням є одною з восьми областей французької Західньої Африки, яка разом охоплює територію кругло 1,800,000 кв. миль з понад 18 мільйонами населення.

Де Ґоль під час відвідин в Тананарів на Мадаґаскарі

Альжирські араби посилили терор на терені Франції

Париж. — Альжирські революціонери перевели в минулий понеділок 25 серпня ц. р. цілу низку революційних актів в яких 20-х пунктах метрополітальної Франції. Внаслідку згинуло сім осіб і кільканадцять було ранених. Терористи запалювали ґазолінові збірники, нападали на фабричні склади, нищили залізничні сиґнальні влаштування та різні військові споруди. Ділялося це на передмістях Парижу, в Боа де Вінсенн на схід від Парижу, в рафінерії у Мурпіян недалеко Марсею, біля Гавру і в обширі Піренеїв. Убиті і ранені були в перестрілці між поліцією і саботажниками. Французька поліція віддавна знала про існування на терені Франції сильної підпільно - революційної організації альжирських націоналістів. До цього часу її діяльність зосереджувалась на персональному терорі супроти власних земляків альжирців за їх співпрацю з французами. На терені метрополітальної Франції живе яких 400,000 альжирців. Виконання кругло 20 атак проти військових об'єктів і промислових центрів у Франції в тому самому часу, вказує на існування централі, яка керує всіми діями. За коментарями французької влади — альжирські націоналісти демонструють свою непримирливу позицію саме в часі подорожі ген. де Ґоля по Африці у зв'язку з плебісцитом над новою конституцією, що призначений на 28 вересня ц. р.

Французька рада міністрів перевела надзвичайне засідання під головуванням урядуючого віце - прем'єра Ґю Молле над справою альжирського терору у Франції. Відкликано всі відпустки в уніформованій і тайній поліції. Рішено вжити військо для охорони різних державних об'єктів, ґазолінових та інших складів. У понеділок альжирці знову виконали кілька нових атентатів. У Парижі настрелено урядовця поліції. Три альжирські напасники втекли. У Ґренобль у Французьких Альпах два альжирці були вбиті, коли вибухли ґранати, що їх вони несли.

У СВІТІ

● **У найстаршій єгипетській піраміді фараона Хеопса,** в підземних коридорах влаштовано електричне освітлення. До цього часу відвідувачі оглядали їх із свічками в руках. В усіх інших пірамідах все ще залишилось примітивне освітлення.

● **81-річний лорд Голдард** востаннє головував, як найвищий суддя Англії, на сесії апеляційного кримінального суду в Лондоні, коли наспіло письмо від прем'єра Мекміллена із згодою на перенесення старенького судді в стан спочинку. Формально він залишається у чинній державній службі до 29 го вересня ц. р., як найстарший суддя Англії.

● **В Японії** з великою радістю зустріли вістку, що Америка рішила припинити експериментальні вибухи атомової зброї. У зв'язку зі збомбардуванням атомовими бомбами Гірошіми й Наґасакі у 1945-му році — японці надзвичайно вразливі на цьому пункті. До того ж атомові експерименти на тихоокеанських островах Еніветок обмежують свободу японських рибалок.

● **У Токіо,** внаслідок технічного дефекту, скупчилося в підземці 14 потягів із 14,000 пасажирами, що верталися з праці. Від горячі, хвилювання та поганого допли善 свіжого повітря багато осіб повмлівало і їх треба було забрати до шпиталів. Залізнична обслуга запобігла вибуховi паніки, яка мала б страхітливі наслідки.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

ЗАГОСТРЕННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Це стара комуністична тактика — припиняти атаки на шляху, на якому зустрічається сильний спротив, і розпочинати їх в іншому місці, де є вигляди на легший успіх. Створення в Західній Европі бар'єру у формі Північно-Атлянтійського бльоку держав (НАТО) припинило совєтський похід до Атлянтику. Тоді Москва нацькувала комуністичний Китай проти Кореї. Після того, як ЗДА збройно протиставились тамошній аґресії, прийшла черга на Індо-Китай і, в останньому часі ,на Середній Схід. Вислання Америкою і Англією військ до Ливану і Йорданії було пророчистою пересторогою, що зміна політичного статусу кво на Середньому Сході аґресивними методами загрожує третьою світовою війною. Совєти негайно принишкли. Але під час нарад Хрущова і Мао Тсе-тунґа у Пейпінґу в минулому місяці напевно говорилося не про мир і співіснування „з країнами іншого економічного устрою", а — про реальні можливості дальшої аґресії в ім'я реалізування давніх і завжди актуальних цілей комунізму.

Національно - китайська розвідка відразу передбачала активізацію комуно - китайських дій на Далекому Сході. Це знайшло потвердження в польських комуністичних джерелах, які вже кількакратно доказали добру поінформованість щодо совєтських закуліс. Особливо підкреслювано приявність на згаданих пейпінґських нарадах совєтського і комуно - китайського міністрів військових справ та інших високих військовиків. Національно - -китайська преса на Формозі (Тайвані) вдарила на сполох, а міністер закордонних справ Чіянґ Кай-шека заявив, що національний Китай хоче мати публичне запевнення, що З'єдинені Держави боронитимуть не тільки Формозу і Пескадорські острови, згідно з резолюцією Конґресу з 28 січня 1955 р. і пактом взаємної допомоги з 3 березня 1955. р. але також інші малі острови між Формозою та китайським суходолом, поза Пескадорським архіпелагом. Крім Формози, куди національно-китайський уряд евакуювався з цілою протикомуністичною армією 8 грудня 1949 р., цей уряд володіє ще 13-ма недалекими острівцями та 63-ма островами Пескадорського архіпелагу. Якщо сама Формоза віддалена від китайського суходолу опанованого комуністами на 110 миль, то, напр., острів Квімой у Формозькій протоці знаходиться від комуністичного берега на віддаль всього лише одної милі. За згаданою резолюцією Конґресу, Президентові дано право рішати, чи комуністичний напад на острови у Формозькій протоці становить безпосередню небезпеку для самої Формози ,чи ні, отож — чи треба боронити їх збройними силами ЗДА.

В усякому разі, згадана резолюція Конґресу була відром холодної води на розпалені голови китайських комуністів. Вони не перестають кричати про „окупацію" Формози американцями і про „право" пейпінґського уряду на Формозу і всі інші довкільні острови. Пропаґандивна кампанія проти „кліки" Чіянґ Кай-шека і „американських лакеїв із Тайвані" черґувалась із залицяннями до тих самих „лакеїв". Пейпінґ лянсував навіть концепцію — призначення Чіянґ Кай-шека досмертним губернатором Формози під високою рукою Мао Тсе-тунґа. Якби Америка погодилася на прийняття комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй, то він напевно пішов би на ще більші „концесії" і, може, погодився б навіть на існування „двох Китаїв". Але ЗДА знають, що всі примирливі комуно - китайські жести і всі можливі „концесії" збоку Пейпінґу — це тільки облудна тактика ,яка ні трішки не змінила б аґресовно - імперіялістичного характеру комуністичного режиму. І тому ЗДА займають рішуче неґативне становище супроти китайських комуністів.

Але логіка комуністичного руху така, що він мусить виказуватись щораз новими успіхами, байдуже на якому фронті. І тому китайські комуністи, підкоривши собі в цілості Північну Корею, відкликали з тієї країни 200-тисячну свою армію і скріпили нею війська над протокою Формози, де збудовано чотири чи навіть п'ять летовищ і заповнено їх совєтськими літаками. Від минулого тижня почалося загострене бомбардування згаданого Квімой (50 кв. миль) надбережною артилерією та летунством. У відповідь на це — державний секретар Доллес перестеріґ комуністів, що їх наступ на Квімой означав би „загрозу для миру", президент Айзенгавер перевів наради з головою шефів об'єднаних штабів ген. Н. Твайнінґом, а вісім кораблів із Сьомої американської фльоти на далеко - східніх водах, що були „на відпустці" в Сінґапурі ,дістали наказ відплисти на свої стійки.

Таким чином, ледви трохи прояснився політичний горизонт на Середньому Сході, як знову захмарився він на Далекому Сході. І так буде завжди, поки існують московсько - пейпінґські центри світової загрози.

ЗБІЛЬШЕННЯ ПЕНСІЙ З СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

19-го серпня Конґрес закінчив працю над законопроєктом про збільшення старечих пенсій із соціяльного забезпечення і вислав його на підпис Президента. В конґресових колах не сумніваються, що Айзенгавер підпише цей законопроєкт, і він стане законом, який зобов'язуватиме вже від найближчого року.

Інституція державного соціяльного забезпечення доволі нова в цій країні, коли її порівнювати з вільними державами в Европі. Перший закон про старечі пенсії зобов'язував від 1-го січня 1937-го року і він відносився тільки до тих робітників, які працювали в промислі або підприємствах. У 1950 році закон про соціяльне забезпечення поширено ще на 10 мільйонів робітників і робітниць, затруднених у фармерстві, в домашньому господарстві, стейтових і місцевих самоуправах та неприбуткових підприємствах (шпиталі і т. п.). В 1954 році прийнято закон, який зобов'язує від 1-го січня 1955 року і поширював соціяльне забезпечення на дальші катеґорії затруднених, так що тепер майже 90% затруднених охоплені цим забезпеченням.

Цього року, на жаль, Конґрес не поширив соціяльного забезпечення так ,щоб воно охоплювало всіх затруднених, зате цьогорічна зміна закону приносить збільшення пенсій, яке є першим кроком до того, щоб ті наші громадяни, які, з огляду на свій вік, не можуть працювати, могли жити хоч приблизно на такому рівні, на якому жили тоді, коли працювали. Треба підкреслити, що Сенат прийняв цей законопроєкт голосами всіх присутніх сенаторів, а Палата Репрезентантів більшістю 372-ох до 2-ох. Це свідчить про прихильність законодатців до справи збільшення старечих емеритур, і дає надію, що й майбутні Конґреси займатимуть подібне становище, хоч представники підприємців (Крайове Товариство Підприємців і Крайова Торговельна Палата) все ще згадують з приємністю про ті часи ,коли не було жадного соціяльного забезпечення.

Новий законопроєкт підвищує старечі пенсії з днем 3-го лютого 1959 року, але збільшення вкладок до фонду соціяльного забезпечення від затруднених і від працедавців зобов'язує вже від 1-го січня. Таким чином збільшиться фонд соціяльного забезпечення ,який тепер заплянований так, щоб був самовистачальним на довгі роки.

Підвищення старечих пенсій виглядає досить скромно. При найнижчій ставці воно становить тільки 10 центів денно, а при найвищій — 23 центи, і тому Конґрес вважає, що його відповідальність за долю 12 мільйонів осіб, які живуть із старечих пенсій, не закінчилася з ухваленням цього законопроєкту.

Отже, пригляньмося, як збільшено старечі пенсії в порівнянні з дотеперішніми. Стареча пенсія особи, яка заробляла щомісяця пересічно до 30 долярів, виноситиме від 3-го лютого 1959 р. — $33; 100-доляровий місячний заробіток дає право на $59 пенсії (досі 55); $150 — $73 (68,50); $200 — $84 (78,50); $250 — $95 (88,50);$300 — $105 (98,50); $350 — $116 (108,-50) Новий закон підвищує заробітню суму, від якої платилося досі на соціяльне забезпечення, від $4,200 до $4,800, внаслідок чого особи, які зароблятимуть щомісяця пересічно по $400 — діставатимуть старечу пенсію в сумі $127.

Старечі пенсії на чоловіка й жінку або на жінку й чоловіка будуть такі: від $50 заробітку — $49,50 (45); $100 — $88,50 (8 ,50(; $150 — $109,50 (102,50); $200 — $126 (117,80); $250 — $142,50 (132,80); $300—$157,50 (147,-80); $350 — $174 (168,80) і $400 — $190,40. Тут треба зазначити, що жінка мусить мати не менше як 65 років, щоб діставати повищу ставку; якщо вона має тільки 62 роки під час переходу на емеритуру її чоловіка, то її пенсія буде дещо нижча.

Вдова або вдовець з одною дитиною або з одним із батьків згідно з новим законом діставатиме такі емеритури (на першому місці пересічна місячна заробітня платня, на другому місці стареча пенсія): $50 — $33; 100 — 44,30; 150 — 54,80; 200 — 63; 250 — 71,30; 300 — 78,0; 350 — 87 і 400 — 95,30. Вдова з двома дітьми: $50 — $53,10; 100 — 88,60; 150 — 120; 200 — 161,60; 250 — 190,10; 300 — 210,20; 350 — 232 і 400 — 254,10.

Вище ми зазначили ,що новий закон збільшує ставки на соціяльне забезпечення вже від 1-го січня найближчого року. І так, від 1-го січня 1959 платитимуть і працедавці і затруднені від заробленої суми до висоти $4,800 по 2,5 відсотка (тепер по 2,25% від суми до 4,200 дол.). Самозатруднені платять тепер від заробленої суми по 3,375%, а від нового року їхня ставка виноситиме по 3,75%.

Збільшення вплат до фонду соціяльного забезпечення має за ціль збалянсувати його прибутки й видатки, бо фахівці обрахували, що коло 1965 року той фонд опинився б у скрутній ситуації, якщо вкладки до соціяльного забезпечення не були б збільшені.

Соціяльне забезпечення в ЗДА багато причинилося до економічної стабілізації. Крім федерального фонду соціяльного забезпечення є ще в ЗДА коло 40,000 приватних пенсійних і добродійних фондів, що їх контролює секретар праці .Всі ці приватні фонди мають коло 35 більйонів долярів резерви, яка постійно збільшується з вкладок.

Покищо пенсіонери, яких є в ЗДА понад 1 2мільйонів, мусять вдоволятися і тим маленьким збільшенням своїх старечих пенсій, яке цього року ухвалив Конґрес. Але вони й всі інші кандидати на пенсіонерів повинні діяти в тому напрямку, щоб уже в найближчому часі була здійснена пропозиція демократичного сенатора з Тексасу Ральфа В. Ярборо про підвищення емеритури на 10, а не на 7% дотеперішньої висоти. Згідно зі справедливістю старечі пенсії треба збільшити ще й тому, що, внаслідок подорожчання товарів і інфляції, доляр із 1958 року має на половину меншу вартість в порівнянні з тією, яку він мав у 1937 році.

„ПАПЕРОВА ЗАМЕТІЛЬ"

Переорганізація совєтської промисловости і децентралізація її управління, що мала б виявитися у збільшенні компетенцій і прав не так окремих республік, як адміністраційних економічних районів, на які поділено Совєтський Союз, привела здебільша до таких прикметних совєтській системі „досягнень", як переріст бюрократії, канцелярщини і політики „мертвих чисел".

Дуже цікаву й дошкульну характеристику умов ,створених в підсовєтській індустрії у зв'язку з переорганізацією господарської системи, подали московські „Ізвєстія" в статті свого кореспондента І. Загородного, надісланій з Харкова п. н. „Бумажная метелица". В цій статті докладно описано працю і діяльність харківського „с о в н а рхозу" (ради народного господарства), що керує всіма справами економіки харківського адміністративного економічного району.

Вся праця цього „совнархозу" зводиться, згідно з ревеляціями І. Загородного, до полагоджування щоденної пошти. Щоденне прибуття цієї пошти викликає серед службовців численного апарату пригноблення. До одного тільки секретаріяту матеріяльно-технічного постачання в момент відвідин кореспондента „Ізвєстій" принесено вранішню пошту, що нараховувала 267 листів, директив і телеграм. Одержавши її, секретар розвів безпомічно руками із голосним наріканням, що знову треба буде сидіти до пізньої ночі. Подібну ситуацію застав кореспондент і в канцеляріях інших управлінь і після розмов з службовцями склав собі статистику „паперової заметілі" в цій керівній і типовій для теперішніх совєтських умовин установі .Згідно з одержаними даними, Харківський „совнархоз" дістав у січні ц. року 19,450 листів і 3,950 телеграм, в лютому — 20,675 листів і 3,000 телеграм, в березні — 29,000 листів і 3,110 телеграм. За півроку секретарі відділів і управлінь „совнархозу" зареєстрували яких 170,000 різного роду листів, телеграм та кореспонденцій. У висліді вся праця відділів і управлінь зводиться до реєстрування одержуваного листування і його полагоджування.

Розслід справи, проведений на місці ,виявив ,що вся ця кореспонденція місцевих підприємств із Харківським „совнархозом" викликана незадовільним функціонуванням керівних органів Держпляну Української ССР і керівних органів „Госпляну" Совєтського Союзу. Багато замовлень, висланих з різних кінців УССР до заводів на Харківщині, не раз уже виконано ,але про це не знає керівництво Держпляну УССР, що з черги приводить до зайвих його інтервенцій у відділах тих чи інших „совнархозів". Крім того, як пише І. Загородний, „в держпляні республіки приймають поквапно рішення без попереднього вивчення ситуації і спроможностей на місцях", що знову ж стає „джерелом безпотрібного листування і відривання багатьох людей від їх безпосередньої праці."

Подані приклади справ і проблем, що стають джерелом „п а п е р о в о ї заметілі" між правліннями совєтських урядів, установ та підприємств, показують повний розгардіяш у совєтській промисловості. Буває таке, що окремі підприємства висилають замовлення на потрібне для них устаткування, не зазначуючи, якого роду, величини і т. д. воно має бути. Дуже часто про ці справи домовляються керівники місцевих підприємств з секретарями відділів „совнархозу" під час своїх відвідин у Харкові, а потім про ці домовлення забувають одні і другі. Але буває й таке, що окремі підприємства не мають взагалі можливости виконати одержаних замовлень, просто тому, що головні управління збуту продукції тих чи інших ділянок індустрії висилають більше замовлень, як їх може виконати даний завод. Наприклад, харківський машинобудівельний завод одержав замовлення на 287 вежових кранів (зводів), у той час, як він їх може випродукувати щонайбільше 200. Впливає на збільшення даремного листування й те, що „затверджені з початком року продукційні пляни керівництво Держпляну перевіряє і змінює майже кожного місяця, не асиґнуючи при тому потрібних грошей на збільшення даної продукції. Так, рада міністрів УССР вирішила збільшити додатково об'єм продукції у підприємствах Харківського „совнархозу', на виконання чого треба було мати 4.5 тисячі тонн сортового вальцьовання. в тому числі 350 тонн нержавких залізних аркушів, у той час, як відповідним підприємствам приділено тільки 1.230 тонн сортового вальцьовання і всього 83 тонни нержавких залізних аркушів Так само, Держплян УССР наказав збільшити цього року в харківському економічному районі капітальне будівництво, але відповідних фондів (44 мільйони карбованців) не дав. Усе це, на думку Н. Загородного, не тільки сповільнює полагоджування справ у „совнархозі", але унеможливлює ту чи іншу його працю .

Щоб приспішити полагоджування справ у „совнархозах," підприємства мусять вдержувати в місцях їх осідку своїх постійних представників чи пак аґентів, як їх називають в СССР „толкачів" („штовхачі"), які за добрі гроші тільки те й роблять, що, замість безпосередньо інтервенювати у відділах чи управліннях „совнархозу", телефонують своїм повновласникам, куди і що вони мають писати, телеграфувати і т. д.

У висліді такого „урядування" в совєтських керівних установах, урядовці не мають взагалі можливости керувати економічним життям свого району, роз'їжджати для перевірки чи нагляду над ним і вирішувати важливі проблеми на місцях, але мусять сидіти по своїх канцеляріях (м. ін. люксусово влаштованих) до пізньої ночі, нарікаючи на те, що їх „замучують папери".

МІЖНАРОДНИЙ ГЕОФІЗИЧНИЙ РІК

Ідея спільними силами геофізиків досліджувати за одним пляном нашу Землю виринула ще в 1877 році, коли на Міжнародному Метеорологічному Конґресі в Римі вирішено провести Міжнародний Полярний Рік. У Комітеті ,що складав плян праці ,взяли участь геофізики 12-ох держав. Від 1 серпня 1882 р. до 1 серпня 1883 р. переведено запляновані досліди в 13-ох наукових пунктах в Арктиці та 2-ох пунктах в Антарктиці.

По 46 роках, в році 1929-му вирішено провести Другий Полярний Рік, праці якого проходили в 1932 - 33 роках. Досліди поставлено тоді в 92-ох пунктах при помочі найновіших метод ,що засновувалися на успіхах радіотехніки. Але в підсумках вислідів виринула потреба доповнити ці досліди ще й у пунктах міжбігунових околиць та гірських висот. Тому в 1951 році геофізики приймають плян провести Міжнародний Геофізичний Рік. Його Рада Наукових Союзів — ЮНЕСКО.

Створений на це спеціяльний міжнародний комітет провів усю організаційно - підготовчу працю, у висліді якої на Міжнародному Конґресі в Римі, в 1954 р., вирішено призначити початок МГРоку на 1 липня 1957, а закінчення на 31 грудня 1958 р., з тим, що місяць перед і місяць по тих днях будуть призначені на вступні взг. кінцеві досліди. Щойно в лютому 1959 р. будуть проголошені загальні висліди цих величезних зусиль науковців усього світу. (Є вістки, що совєтські вчені запропонували продовжити МГРік до грудня 1959 року).

В працях МГРоку, що саме тепер проходять із величезним вкладом людських сил та засобів найновішої техніки, бере участь 67 держав ,які заклали свої обсерваційні станиці в стокільканадцятьох місцях земної кулі. (На терені СССР для льокальних дослідів є 287 пунктів).

Мета всіх цих дослідів — вивчити докладно будову й обертання землі ,коливання бігунів, припливи й відпливи будову атмосфери, її верстви та рухи в них; поглибити досліди над ,океанами, над Антарктикою. , Особливо — вивчити йоносферу (при помочі радіольокації)та метеори у зв'язку з йоносферою; полярні сяйва, космічне проміння, освітлення вночі (світло з інших зірок),зодіякальне світло (екліптики), хмари в йоносфері на висоті 75-92 км., сріблисті хмари (чи це космічний пил, чи — за іншою гіпотезою — кристалики льоду). Далі: обслідувати Місяць і Сонце. Врешті вивчити магнетні поля землі та атмосфери (електромагнетні явища в низьких верствах атмосфери).

Як відомо ,атмосфера простягається понад 1000 км. угору .Найнижча її верства, тропосфера, сягає до 10-17 км. Дальша верства — це маленька в порівнянні з іншими т. зв. тропопавза, перехідна. Від 18-20 до 60 км. вгору простягається стратосфера (перша підверства до 55 км. т. зв. озоносфера, а дальше друга підверства). Врешті від 60 до 350 км. вгору простягається йоносфера (нижча підверства від 80 до 100 км. ,та вища від 200 до 350 км.).

З огляду на особливі вимоги вивчення тропосфери дослідчі пункти згущено вниз по полуденниках. Так створено п'ять поясів, що йдуть: перший — від Шпіцберґену через Середню Европу до південно-західнього побережжя Африки; другий — через Азію, від гирла ріки Єнісею до південних границь Індії; третій — від Таймиру на схід Байкалу через Китай, острови Борнео і Ява; четвертий — від Новосибірських островів через Японію ,Нову Ґвінею і Австралію до Антарктики; врешті п'ятий — через східні стейти ЗДА, Колумбію, Чіле до роґу Гори.

Треба сподіватися, що висліди цих організованих досліджувань разом із вислідами штучних сателітів Землі прискорять день першої подорожі мешканця Землі у міжплянетарні простори.

Україна — це головна загроза для Москви і її „слабість ч. 1."

Ричмонд, Вірджінія. — Місцевий американський щоденник „Ричмонд Таймс-Диспеч" надрукував на редакційній сторінці в числі з 23 серпня ц. р. відкритого листа Трумана С. Венса із Ствнтону із ствердженням у заголовку, що „Росія є слабою і немає причин, щоб її боятися". У вступі до свого листа автор дивується що державний департамент намагається вести політику у відношенні до Совєтського Союзу на базі страху ,а не на фактах її слабости і запитує, як можна б було говорити про якусь силу З'єдинених Держав Америки, якщоб половина їх населення ненавиділа існуючий уряд і прагнула його повалення. На думку Трумана С. Венса, „Совєтський Союз є найслабшою державою зпоміж усіх п'яти великих держав. Він має тільки 150 мільйонів населення в межах т. зв. Европейської Росії і 40 мільйонів з того є українці, які ненавидять кремлівський уряд більше, як будьяка сателітна нація і яких вдержано в поневоленні тільки з допомогою двох великих чисток, найбільш кривавих в довгому рекорді совєтського поневолювання. Решта з усього совєтського населення, це яких 40 або 50 мільйонів народу розсіяного по Сибірі, в Монголії та в інших областях північної Азії. Це — за словами Трумана С. В е н с а є „слабістю ч. "1" Совєтського Союзу, величину якого він прирівнює до собаки Бернардина і силу до малого фокстерієра: Другою „слабістю ч. 2' 'Совєтського Союзу вважає автор листа те, що західню г р а н и ц ю СССР заселює вісім сателітних націй, в кількості 102,264,130 людей, готових повстати у відповідний для того час. До цього числа треба додати згідно з його переконанням ще яких сім мільйонів населення Балтійських держав, 40 мільйонів українців і 18 мільйонів східніх німців, які прагнуть до з'єдинення з 53 мільйонами своїх земляків у Західній Німеччині. В дальшому автор критикує гостро і політику ЗДА у відношенні до поневолених націй і примирливу американську політику у відношенні до совєтської аґресії у всьому світі, вислідом чого є тільки серйозна загроза і для безпеки ЗДА і для її інтересів у світі.

В. Барка

УВАГИ ПРО ПОЕЗІЮ СТАРОВИННУ І СУЧАСНУ

(3)

Існує таємниця поезії, — таємниця джерела і ґрунту для коріння творчости, — в самій почуттевій природі мови. Повіви поезії з тієї природи можуть відкритися в талановитих людей навіть тоді, коли писатимуть без „поетики". Так часом буває .Але здебільшого за цим криється особлива поетика, наново творена для цілого періоду.

Старонародна пісня говорить:

Із-за гори кам'яної голуби літають . . .

Можна знайти певну „інструментацію" в звуках приголосних з голосівками вкупі: гори — голуби, голосних окремо: і-а-о-и а-а-о-і о-у-и і-а-у, з відступами, що вносять різноманітність, — тут ідуть чотири попарно схожі групи, починаючи з подібного звуку і закінчуючися однаково в двох групах попарно; визначаються також інші порядки, близькі до розвитку мелодії. В них захована чар ліризму від самої мови.

Але не в них остання загадка: вона — в поетичному видиві і вимовленні, що здійснується в течії всієї пісні і проникає кожний рядок, як також настрої цілого твору.

Крім того, що поезія виражається через тропаїчні, ритміко - синтаксичні чи евфонічні чи інші складники, вона знаходить собі найглибший вираз у творі — через його органічну цілість, повний склад і образ. Коли цілий склад і образ виконані з любов'ю до праці, тоді виникає „душа" твору, його поезія, що при обдарованні автора, зможеться жити і в вірші, написаному супроти „системи".

В Шевченка „система" була і в ній означився глибокий вплив народнопісенної поетики, її особливого віршового кодексу. Але, нам здається, немає в світовій літературі іншого поета, який, мимо поетичности складників, з такою титанічною могутністю і глибокою повністю володів би таємницями вираження поезії через цілість твору.

Дар „цілісного" вираження в поезії — найчарівніший і найтаємніший, від нього походить вершинний вицвіт її.

Шевченко надав йому такої зворушливости, ясної правди, сердечного світла, що став найпоетичнішим із світових поетів, хоч, наприклад, Фірдовсі, Навої, Вольфрам фон Ешенбах, Данте, Мільтон чи Ґете написали твори значно ширші й універсальні зримими картинами. Щодо поетичности, тільки одна книга в світі переважає — і набагато переважає — „Кобзар" Шевченка: це Біблія.

Даремно в нас іноді, в запалі захоплення, намагаються поставити Тараса Григоровича, як поета над древніми пророками, чия поезія — поезія самого слова Божого. Змагаючися тут, можна окривіти, як вийшло з одним праотцем, що став на прю з небесною силою.

Сам Шевченко благоговів безмежно перед книгами пророків.

II

„Шах дозволив поетам вільно співати про що завгодно, і всі заспівали про нього".
(Східній вислів).

З'являється у світ перша книжечка молодого поета; талант, своєрідний стиль з постімпресіоністичною мальовничістю слова і зовсім модерною ритмікою.

Початок одного віршу:

Візантійський собор — ця осінь,
Образи Євангелистів
на царських вратах її,
У глибоких вдумливих барвах,
Обрамлені старим золотом,
Що куте в листя винограду.

(Богдан Рубчак:
„Камінний сад").

Український часопис із того міста, що й автор ,замість сподіваної критики в об'єктивному характері, „висипається" в кількох своїх числах кпинами.

Рецензент прозиває вірші надмогильними написами і докидає: „. . . своїм епітафіям автор „Камінного саду" надав чомусь тільки зверхню форму віршів".

Про саму назву збірки „Коли я її побачив, то відразу пригадалося мені жидівське окописько (кладовище, цвинтар) . . .".

„Картина справжньої смерти, запустіння, забуття і залишення на призволяще часу. Може автор і мав на увазі таке печальне місце, коли називав свою збірку".

Рецензентові хочеться виставити автора наївнячком, який „може" назвав книжку якраз тому . . .

Згодьмося, то — „іронія"; але сам „приступ" рецензента, з удаваною зверхністю над автором ,дуже характерний! Ніби часткова сучасна ілюстрація до невеселого висновку Бальзака:

„В теперішній час критика не існує. Ми бачимо злобні нападки людини на людину, заяви, підказані заздрістю..."

Назва „Камінний Сад", з якої кепкує критик ,не кожному викликає в уяві жидівське кладовище.

Один з часописів в Америці надрукував під назвою „Камінний сад" опис підземних чудес, з якого перекладаємо уступ:

„Дивні „квіти" з кристалів фантастичної форми і незвичайної білости звисають з вапнякових виступів, переливають опаловою барвою і кидають фіґурні тремтливі тіні на шкарубкі стіни підземелля. В одному з кутків кришталеві „деревця" утворили карликовий ліс" ніби вкритий намороззю. Кришталева „рослинність в і д б р уньковувалася від величезних сталактитів і нагадує узорчасті мармурові люстри. Декотрі сталактити схожі на жмутки блискучих голок, другі — на лискучі кинджали, треті — на клубки шовку, що звисають із ступенчастої стелі і гойдаються, як вагадла годинників".

А щодо самого жидівського кладовища, — враження залежить від погляду на нього .Те кладовище часом буває не мертвіше, ніж декотрі часописи (наприклад, часопис, в якому критик вміщав свої напасті, закрився).

Ось декотрі з новочасних гебрейських епітафій:

„Краса б а т ь к і в — їхні діти";

„Нехай буде ця душа зв'язана зв'язком живого";

„Як шануєм честь живих батьків, — повинні, коли вони померли, шанувати їхню пам'ять".

„Як шануємо честь живих тафіях духовне життя — з правдою, якої іноді сучасним писанням бракує? Скорботна замисленість наповнює рядки, вирізьблені на камені, і дає їм живе звучання.

Взяті разом, епітафії жидівського кладовища становлять незрівняну книгу, на межі — між живими і мертвими.

Критик в одному місці змінив гнів на милість і зовсім подобрішав до Б. Рубчака, так що став називати його „епітафії" поезіями.

І на тім спасибі.

Інші бувають лютіші; вони, за висловом того ж таки старого Бальзака, „накидаються на твір „як шкуродерці на кобилу".

Однак є надія, що не спроможуться відвезти на величезний літературний цвинтар, засіяний гробами українських талантів, також і творчість цієї молодої течії „модерної поетики": течії, яка з'явилася в нас на еміґрації.

Більшість із поетів цієї групи зустріла досить диковаті наскоки і глузування в пресі.

Добрий виняток становлять „Свобода" і „Літературна Газета", які підтримують цю молодь, духовно сформовану в великих культурних центрах Заходу.

Мова йде не про некритичне ставлення до нового явища в поезії ,а лишень про потребу об'єктивної або, принаймні ,не злорадної опінії і про необхідність незатрусної моральної атмосфери для молодих талантів.

З ЖИТТЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА В ЗДА

Університет Украінознавства.

Зла доля примусила велику кількість українців із своїми родинами залишити батьківщину, спасаючи своє і своїх дітей життя від навали дикої, варварської московії. Україна й понині перебуває під страшним ярмом Совєтів, що прибрали назву СССР. Але нещаслива наша доля одночасово нам і поміхнулася, бо найбільша частина нашої еміграції поселилася тут на континенті Америки, на вільній землі Вашингтона.

Дякувати Богові й гостинності Американської країни, наші люди твердо стали на ноги. Матеріяльно тут ми добре забезпечені, а в політичному відношенні почуваємо себе рівноправними громадянами З'єдинених Держав Америки. Отже наше особисте життя забезпечене добре. Віджджаючи з батьківщини, ми навіть і не мріяли про той добробут, що ми тут маємо.

А там, на нашій батьківщині, що нині перебуває під жорстоким пануванням московської тиранії, вся наша людність ограбована, як матеріяльно так ще гірше й духово. Напівголодний український селянин з вільного хлібороба повернутий у звичайного робітника - раба на совєтських колгоспах ланах. Український робітник теж напівголодний, примушений працювати шість днів на тиждень за мізерну оплату. По наших містах людність живе по кілька родин в одній кімнаті, а наші селяни живуть або в землянках, або в напівзруйнованих халупах.

Постановою совєтської влади від 10-го березня 1956 р. „Об уставє сельськохозяйственной артєлі..." присадибна ділянниця селянина - колгоспника або зовсім відбирається або доводиться до такого мінімума (0.02 га.), що вряд чи селянин зможе утримати з неї й 7 курей. Отже людність наша там на наших рідних землях переживає страшну трагедію.

Але ще гіршу трагедію переживає наша людність в духовій ділянці. Москва заходилася повністю зламати опір українського народу, що прагне волі, і переводить шалену русифікацію.

В релігійній ділянці, Москва скасувала українські Церкви — Українську Автокефальну Православну Церкву і Українську Греко-Католицьку Церкву. Натомість насадила на Україні московську т. зв. православну, сталінську церкву, на чолі з орденоносним патріярхом московським.

В освітній галузі, як ми вже зазначували, Москва переводить русифікацію. По наших школах калічать українську мову, наближуючи її до мови „старшого брата" — москвина. Там на наших рідних землях наша людність очікує від нас допомоги. Ми мусимо тут запобігти тому лихові, що москові переводить нині на нашій батьківщині. Ця допомога з боку наших науковців на еміграції полягає не в організації якоїсь політично - партійної праці (державні центри і т. п.), а виключно в праці науково - педагогічній.

Ми мусимо зберегти нашу високоїдейну молодь від повної денаціоналізації. Можна бути добрим американцем українського походження, але одночасно бути й грамотним та свідомим українцем. Наша молодь мусить бути добре підготована до майбутніх часів в Україні. Адже нашій молоді прийдеться в майбутньому допомогти на нашій батьківщині відбудовувати життя, що так повністю знищене жорстоким варваром-Московією!

Ми старші люди з української еміграції мусимо відійти у вічність, бо такий закон природи, встановлений від Бога — „землею єси і в землю відійдеш". Наше місце старших людей тут на еміграції заступить наша молодь, бо коли вона нас не заступить, то порожнє місце після нас займе російська молодь. До цього ми не можемо допустити. От чому то вже четвірі роки тому група самовідданих ентузіястів - науковців утворила при Науковому Товаристві ім. Шевченка в ЗДА Високу Школу — **Університет Украінознавства.** Викладачами Університету Украінознавства є кращі наші науково-педагогічні сили, що перебувають тут в Америці.

Студентами Університету Украінознавства є особи, що мають середню освіту, або закінчені вищі курси українознавства, або є студентами американських Високих Шкіл.

Лекції в Університеті Украінознавства відбуваються чотири дні в місяці, увечорі в п'ятницю або в суботу, від 5 до 9 год., в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка, 302-304 Захід 13 -та вулиця в Ню Йорку. В минулому учбовому році успішно діяла ще й філія Університету Украінознавства в Нюарку, де керівником філії був проф. Д. Горняткевич. На 1958-59 учбовий рік Дирекція Університету Украінознавства вживає заходів відкрити свої філії ще в таких містах: Шикаго, Клівленд, Дітройт, Филаделфія і Вашингтон. По закінченню повного курсу видаватимуться дипломи закінчення **Університету Украінознавства.** В минулому навчальному році директором був проф. В. Січинський, а його заступником проф. В. Лев. На майбутній 1958-59 учбовий рік Рада Професорів Університету обрала директором проф. М. Величківського.

До праці в справі Університету Украінознавства нова дирекція притягає наші Організації молоді, як СУМА, Пласт і інші. Необхідно, щоб наша молодь, набуваючи різних фахів по американських високих школах, одночасно не забувала й свого рідного.

„Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь..."

Більш докладніші відомості будуть подані додатково згодом. Навчання в Університеті Украінознавства почнеться в другій половині вересня ц. р., про що буде своєчасно сповіщене.

проф. **М. Величківський,**
директор Університету Украінознавства.

Степан Куропась

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Ахіллева п'ята Союзівки лежить у нашій несвідомості про її вартість — твердить шикаговський лікар д-р Ахілл Хрептовський. Був я тиждень на Союзівці з початком серпня і, зустрінув його там з дружиною і донечкою. — Гей, — крикнув він — що з Вами є? Думаю я якийсь новий клопіт маю, але шановний Доктор продовжував: Ви мало рекламуєте Союзівку для дальших околиць. Якби Шикаго знало про неї більше, то багато шикаговських долярів примандрувало б тут. Бо, — говорив він далі, — тут все є: гори, ліс і гори, теніс, риби і черниці, розвага для дітей і забавки, а для старших, ще й розвагові імпрези, танки, ну й бари. Це наскрізь Європа. Навіть в ресторані є академічна обслуга. **А товариство? Де можна** щодня зустрінути стільки нових і знайомих лиць, стільки гарних пань! По такій гарній промові і привіті на Союзівці, дальші коментарі зайві. Лікар Ахілл Хрептовський хотів лише переїхати через Союзівку в дорозі до свойого батька, щоби показати свойї донечці цей клаптик України в Америці, і там застряг на 2 тижні. На другий рік зарезервував вже собі Ворохту на цілі вакації.

Десяти мільйоновий ювілей відзначила Щадничо - Позичкова Спілка „Тризуб" малим бенкетом дирекції. В „Сирлайн румі" т. зв. Стак Ярд Ін, сім членів дирекції „Тризуба", на чолі з екзекутивним директором Петром Пуцилом провели разом 4 години при добрій вечері, короткому звіті і плянуванню на будуче. Спілка з кінцем липня дійшла до висоти 10½ мільйонів долярів. Її розмах був такий, що за місяці травень, червень і липень зросла на один мільйон долярів. При такому українсько-американському темпі „Тройдент" глибоко в серці плекає надію перебігти клівлендську „Парму". Розумування тут просте: „Тризуб" найстарший з українських спілок, то повинен мати найбільше грошей.

В ресторані, в якому, до речі, харчувався а на другому поверсі теж мешкав през. Айзенгавер під час республиканської конвенції, зустріли директори багато гостей, що приїхали на конвенцію „Ігелс", між ними і „Короля Бараболь" з Небраски. Стак Ярд, по нашому це велика торговиця, на яку від 1865-го року зганяють фармері худобу на м'ясо. Зразу пішки, вузи, або кіньми, а опісля іншими комунікаційними засобами, фармери створили найбільший на світі шляхтуз худоби (різня). Та Шикаго поволі тратить на тому імені, бо все йде на захід, де ближче ринків збуту і полонин. Велика чвірка Сфіфт, Вилсон, Армор і Дарлінг переносять свої різні худоби до Омаги, в Небрасці, а радше сказати, не розбудовують шикаговських.

Шикаговські русинаки, хочуть належати до українських скупчень, але мадяри не пускають. Карпатські українці, що у нас, як і у всій Америці, живуть під назвою русинів, руснаків, земплинців, і пряшовян, вже переконались, що не мадяри, а українці є їхніми братами. Ніхто з нової імміграції не включився в їхні ряди. Їх союзи, церкви і школи тратять молодь, старі вимирають, нових нема, а молодь не знає, хто вона, бо у світі нема вже більше русинів, хіба в Америці. Але провід в тих всіх установах не допускає української до слова. Такі інформації дав мені визначний урядник одного із тих „руских" братств. Що воно до того йде, всі знали. Найперше, зникли русини в Галичині, відтак в Карпатській Україні, мусять зникнути і в Америці, бо в Европі нема вже жадної Рутенії чи Руси, є лише Україна і Москва.

Ряди паломників до Люрду зросли до 8 осіб. Крім попередніх союзовців, пані Гриньків і Плетяк, їздила ще пані Кикта, її внука пані Гедлі і п. Кашуль, всі союзовці. З паломниками їздили ще о. Греб ЧСВВ, пані Шері, мати пароха церкви св. Йосифа, і пані д-р Пшеторська - Овчаренко.

Д-р Степан Пап, професор університету Нотр Дейм в Савт Бенд, Інд., переноситься до Клівленду, де прийняв посаду в Джан Керол Юніверсіті. Д-р Пап, якого українська Америка знає з конгресів УККА, де він виступав з нагоди різних університетських церемоній, крім професури займається ще науковою працею. Вже вийшли заходом Praeger Publishing Co. дві його праці, а саме: "The Idea of Colonialism" і "Some Aspects of Soviet Colonialism and Anti-colonialism." Тепер працює над книжкою: "Soviet Concept of Sovereignty" і "Ukraine's Struggle for Sovereignty 1917-1918." яка вийде теж в українській мові з початком 1959 року.

Конвенція ордену „Шрайнерс" стягнула до нашого міста 100,000 людей, які прогуляли тут разом 25 мільйонів долярів. На конвенцію приїхали теж злодії з цілої Америки — ласі на гроші і приодобу. Але Шрайнери вже тим разом мали свою поліцію і першого таки дня зловили 55 злодіїв, яких відставили домів. В параді вулицями міста, в якій взяло участь 1,500 звірят, 80 оркестр і 60 дром і бюгл з'єднань, були теж автаджипи, вогневі вози і амбулянси до були випадки смерти. Величезний готель Шерман, що був головною кватирою Ордену оф ді Нобл, переіменовано на Готель — Лі — в честь південного генерала громадянської війни, якого побив Шерман. Нікому й не снилося протестувати, що в нас було б неможливим. Більшість „Шрайнерсів" походить з південних стейтів і вони є масонами, а їх відділи є зорганізовані і названі іменами арабських святинь. На обіді потентатів було 2,000 осіб, а їх першою стравою була зупа в половинках лушпин із кокосових горіхів.

Чотири Оселі відвідав я під час своїх вакацій в першому тижні серпня. Оселя ім. Ольжича, або як її дехто називає „Мунівка", це новий український дорібок. Займає площу 300 акрів гарного лісу, орного поля і парку довкола мешкальних будинків. Віддалена всього одну милю від міста Лігайтону в Пенсильвенії, одну милю від знаної гори Мак Чонк, в районі т. зв. пенсильвенійської Швайцарії. Є це краса в горах, добре надається на вакації і лежить в районі, де є 45 Відділів УНСоюзу, 40 Відділів УРСоюзу і 40 українських церков, отже має будучність і вліті і взимі. — По дорозі на Союзівку вступив до оселі УРСоюзу. Подібна вона до Мунівки. Має менше лісу і менші там гори, зате більше орного поля могло би бути. Має зате ставок чи озеро, а „Мунівка" купальний басейн. Що хто любить і на що має гроші, бо чищення озера пожирає багато грошей.

Оселя СУМА біля Елленвіл в стейті Ню Йорк, добре служить потребам сумівської молоді. Площу до ріки може використовувати, за рікою гора, добра на прогулки для молоді. Був я там кількома наворотами, останньо в неділю 31го серпня, де якраз відбувалася Служба Божа. Четверта оселя — це Союзівка. Вона найкраща і найбагатша, не тому, що є головний урядовець УНСоюзу, а тому, що там і будинки всі муровані і в доброму стані, і басейн і гори, і рівні площі, став і сад. Ніде нема такого скупчення народу, як на Союзівці. Старші гості сидять відокремлено, бо обсадили площу під дубами по, дорозі до Полтави. День в день співи. Гарні то, басейну за старі вже йти, по горах спинатися не можуть. Навіть до Веселки їх не тягне. Зате вечорами співають. Як я був там, їхні пісні реєстрував п. Дембицький на плити. Всі ті пісні були на одну нуту таку: А дівчина як вмирала, то ще ся питала, чи не грає це музика, вона б танцювала! Проблема води, яка на Союзівці була все актуальною, розв'язана. Новий металевий басейн повний води, ще цього року його не вживали, бо старого вистачає.

Шикаговські пікніки, серед гарячого, але мокрого літа, спинюють всю іншу народну працю. На жадну імпрезу ніхто до наших організаційних галь не прийде, хіба аж по „Дні Праці". А треба буде тоді йти, бо приготовляється маніфестація з приводу 25-ліття Великого Голоду. Ще найбільше розривковим місцем є у нас Равнд Лейк, дитяча оселя над озером, куди пів неділю іде багато людей, і Великий Луг, пластова оселя біля Висканзін, Делс.

Союзова громада в Шикаго потребує власної оселі для оживлення життя.. Є така нагода в сусідстві Дитячої Оселі в Равнд Лейку.

Успіхи українців

В українській пресі вже не раз підкреслено, що наша молодь відзначається наполегливістю і цілеспрямованістю.

Лев Перфецький

І кожного разу приємно подати до загального відома про чергові досягнення українців.

Лев Перфецький, син Марії і бл. п. Євгена Перфецького, відомого скрипаля і професора музики у Львові, закінчив гімназію в 1944 р. у Львові. До Канади прибув у 1949 р. зі своєю матір'ю. Початково працював у копальні золота в провінції Манітоба, а згодом переїхався до Торонта. Тут одружився з Марійкою Якимович-Кривоус. В 1954 році вписався на факультет електричної інженерії Торонтонського університету. Усі чотири роки студій пройшов з відзначенням, закінчуючи цього року титулом інженера з почестями.

Під час своїх університетських студій був активним членом Українського Студентського Клюбу в Торонтонськім університеті.

Від червня ц. р. почав працювати у „Гидро-Електрік Павер Коммішен оф Онтаріо".

„ДЕНЬ ПРАЦІ" ВІДЗНАЧАЮТЬ ВІД 1882 РОКУ

Ню Йорк. — По раз перший в цій країні відзначували „День Праці" в місті Кемден, Н. Дж., в 1882 році заходом Об'єднаного Братства Столярів і Теслярів. Голова того братства Пітер Дж. Мек Гір підтримував думку, щоб день першого понеділка в вересні, який є на середині між Днем Незалежности і Днем Подяки відзначити за День Праці. Ню Йорк відзначував вже 5-го вересня 1882 року День Праці, а в 1894 році він був вже узнаний в 30-ох стейтах, а незабаром і в Канаді. Тепер він загальним святковим днем у всіх стейтах і кінчає довші кінці тижня в році, бо „День Подяки" може припадати тільки в четверги.

ВСЯЧИНА

Зміна клімату Західньої Канади

Д-р Дж. Туллі і його співробітники ствердили, що на початках 1957 року зайшла велика зміна з морською струсю на Тихому океані. До того часу величезна тепла струя, яка пливе з підня на північ, розділялася на дві частини на висоті 48-го рівнолежника. Менша частина плила в сторону Аляски, а більша в сторону Японії. 18 місяців тому з невідомих причин поділ головної струї на дві перенісся з 48 на 43 рівнолежник, причім струя, що пливе до Аляски, стала більшою від тої, що пливе до Японії. Теплі води тепер доходять аж до морського проливу Берінґа, між Аляскою і Сибіром.

Це явище погано відбилося на риболовстві на океані, бо риба лосось змінила шляхи, якими пливе до місць ікрення (терло), і пливе тепер далі на північ.

Одначе зміна в морській струї, за словами океанографів, має ще інші наслідки. Вона є причиною небувалої спеки й посухи, які тепер переживає Британська Колумбія, а з нею, вже в меншій мірі, західні степові провінції Канади.

Бр. Колумбія славилася досі лагідним кліматом. Тепер температура сягає понад 95 ступенів, а в Келюмпс занотовано 98 ст. день за днем. Венкувер занотував 87 ст., найвищу температуру за 10 років, а в лагідній Вікторії і в долині Оканаґен було 95 ст. У провінції горіли ліси на просторі соток тисяч квадратових миль, як ніколи давніше.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **З нагоди 25-ліття існування організації Молодих Українських Націоналістів на терені ЗДА** відбудеться в днях 30, 31 серпня та 1 вересня ц. р. 17-ий З'їзд входитиме ювілейна доповідь та Ювілейні Святкування, на власній новозакупленій оселі ім. О. Ольжича біля Лігайтон, Па, 30 серпня відбудеться 17-й З'їзд МУН, а 31 серпня рано урочисте Богослуження та посвячення прапору ГУ МУН. О годині 3-тій попол. відбудеться урочистість, у програму якої входитиме ювілейна доповідь Раїси Шило-Бакум, відзначення заслужених членів, вручення нагороди найактивнішому Відділові МУН та інше.

● **Товариський З'їзд Абсольвенток Гімназії СС. Василіянок** організують перші матуристки гімназії СС. Василіянок у Львові, колишні учениці тієї школи. З'їзд мав би відбутися в День Подяки, себто 27 листопада 1958 у Филаделфії. Зголошення учасниць приймає Кекилія Гардецька, 873 Н. 7-ма вул. у Филаделфії. Для тієї цілі створено вже ініціятивний комітет, до якого входять: Юлія Лужницька - Рудницька, Ірина Макух-Павликовська і Кекилія Волянська - Гардецька. Комітет розпочав уже переговори з Матірним Домом СС. Василіянок у Филаделфії, щоб у його гостинних мурах відбути це зібрання.

У Ню Йорку відбудеться З'їзд Козацького Національно-Визвольного Руху

У вівторок дня 26 серпня ц. р. головну канцелярію УН-Союзу і Редакцію „Свободи" відвідав Головний Отаман КНОД (Казачье Национально - Освободительное Движение інж. Гнат А. Білий. В довшій розмові він інформував про цілі і завдання очолюваного ним руху, що має на меті об'єднати кубанських, донських і терських козаків, які стоять на позиціях окремішности і державної незалежности територій заселюваних козаками. Органом цього руху було колись „Вільне Козацтво" і востаннє ролю цього органу сповняє виданий російською й українською мовами часопис „Казак", що появляється від квітня 1951 року в Парижі у франції. Тимчасовим осідком Козацького Національно Визвольного Руху є тепер Ню Йорк, де в суботу дня 30-го серпня і в неділю дня 31-го серпня відбудеться з'їзд цього руху (в домі при 315 Іст, 10-та вулиця). У програмі з'їзду організаційні та фінансові справи ,м. ін. справа збудування Козацького Національного Дому і створення постійнго організаційного осередку руху. Із інших справ буде обговорена під час з'їзду справа участи козаків у маніфестації Антибольшевицького Бльоку Народів, до якого належать КНОД, як теж справа відбуття окремої зустрічі з представниками інших поневолених Москвою народів.

Демократи найменували кандидатом на сенатора Гоґана, а республіканці Кітінґа

Боффало, Н. Й. — Демократична Стейтова Конвенція в другому дні нарад по довгих торгах і позакулісових нарадах найменувала на кандидата на сенатора окружного прокуратора Френка С. Гоґана. Республіканці на своїй конвенції в Рочестері, Н. Й., вибрали на кандидата на сенатора теперішнього конґресмена Кеннета Б. Кітінґа. Кітінґ довший час відмовлявся прийняти цю кандидатуру, твердячи, що він зможе більше зробити для партії як конґресмен, де він має привілей старшенства, ніж як сенатор новик. Аж віце-президент Ричард М. Ніксон мусів телефонувати до Кітінґа, переконуючи його, щоб погодився кандидувати як сенатор, а не як конґресмен. Ніксон сказав, що і президент Айзенгавер бажає собі, щоб Кітінґ кандидував як сенатор. Після того Кітінґа найменували кандидатом чере акламацію. Демократичним кандидатом на губернатора є Аверел Гарриман, а республіканським Нелсон Рокефеллер.

Перестерігають туристів по Східній Австрії

Відень. — Австрійський уряд оприлюднив гостру пересторогу для всіх чужинецьких туристів, щоб вони, подорожуючи по Східній Австрії, в Долішній Австрії і в Бурґерлянді, не наближувались до прикордонної смуги, а не то, щоб ставали на самому кордоні. У заклику міністерства внутрішніх справ говориться, що чужинцям грозять стріли з-поза кордонів Чехословаччини і Мадярщини, можна ступити на підкинену міну, напоротись на електрифікований дріт, а навіть можна наразитися на схоплення комуністичними вояками. Австрійське міністерство заявляє, що Австрія не бере відповідальности за цілість туристів, які злегковажать ту пересторогу. Таку саму заяву склав державний департамент у Вашинґтоні під адресою американськи туристів, що виїздять до Австрії. Зокрема перестерігається перед ношенням апаратів у прикордонній смузі та проти роболовлі чи ловецтва в прикордонних ріках і лісах.

Ботлер і Алкорн передбачають перемогу своїх партій

Абердін, Південна Дакота. — Голова Демократичного Крайового Комітету Пол М. Ботлер промовляв на зборах Стейтового Товариства Адвокатів і твердив, що уряд президента Айзенгавера не зумів вести цю країну так, щоб вона передувала перед СССР. Ботлер закинув республіканцям самовдоволення, таємничість та свідоме перекручування фактів, щоб „відтягнути увагу від дійсного стану речей", яким є совєтський визов у збройнні і економічне становище країни. На цих самих зборах промовляв і голова Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн, який твердив, що теперішний уряд — це один із найчесніших урядів, який втримав добробут під час миру, і тому виборці вмітимуть це оцінити і розумітимуть, що в їхньому власному інтересі є знову вибрати республіканців до Конґресу та на важливі публічні становища.

Короткі Вістки

● У Каїро сподіваються, що перед кінцем цього року прибуде до Єгипту 25 кораблів з СССР і Польщі з устаткованиям для нових промислових закладів. Єгипетський міністер промислу заявив, що під час відвідин Нассера в Москві ухвалено між Єгиптом і СССР договір на закупно в Совєтах машин і всякого фабричного виряду на $127,000,000, з довгореченцевим кредитом.

● Ливанський уряд заборонив поширювати в Ливані „Ню Йорк Таймс" за вміщену в цьому часописі кілька днів тому кореспонденцію, що характеризувала новообраного президента генерала Фуада Шегаба, як слабу людину, якому підлеглі старшини накидають свою волю.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

✝

Ділимось сумною вісткою, що в неділю, 24-го серпня 1958 р., відійшов ненадійно у вічність,
бл. п. Теофіль КАЧАНІВСЬКИЙ
проживши 45 років, та залишивши у смутку родичів і двох братів у Польщі.

ПАНАХИДА буде відправлена в **ЧЕТВЕР, 28 СЕРПНЯ 1958 р.**, о 8-ій год. вечора, в пох. заведенні Петра Яреми — 129 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ обряди відбудуться в **П'ЯТНИЦЮ, 29-го СЕРПНЯ 1958 р.**, о год. 9:30 рано, з церкви св. Юра в Ню Йорку, на цвинтар у Факс Чейс біля Филаделфії.

Горем прибиті:
Іванна і Ярослав ПАРАХОНЯКИ
о. І. МАЛАЩУК
Родина МАЛАЩУКІВ з Бронксу
Ірина і Ярослав КАЧАНІВСЬКІ з Филаделфії

Зміна адреси

До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____________
Ім'я і прізвище ____________
Адреса ____________
____

Моя НОВА адреса така:
Ім'я і прізвище ____________
Адреса ____________
Адреса ____________
____

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
Вже вийшли з друку чудові оповідання для дітей
Іванни САВИЦЬКОЇ
„Наша Хатка"
З розкішними великими ілюстраціями
Петра Андрусева
Ціна $1.50.
Спішіть з замовленнями.
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4117. Легкий приходить, він відходить.

Коли Тарзан повідомив про спалене село, начальник станції вкинувся в паніку.

— Ви мене не затримаєте тут довше — сказав важко дихаючи він, — Гаразд! Сюди прийде зараз Легкий Джов!

Чоловік побіг до пристані, де стояв річковий човен...

— Дарма, вже нічого не вернете, Легкий... Я втікаю!